

Sammanfattning

Bakgrund: Hörselnedsättning innebär svårigheter att delta i samtal och påverkar därmed de flesta aspekter av livet. WHO:s International Classification of Functioning, Disability, and Health (ICF) utgår från ett bio-psyko-socialt perspektiv på patienten. Med en hörselrehabilitering som utgår från ICF uppmuntras en personcentrad vård och patientnyttan ökar. **Syfte:** Att undersöka i vilken grad audionomer inom hörselrehabilitering använder personcentrerad vård. **Metod:** Ett internationellt etablerat enkätverktyg för vårdpersonal som skattar upplevelsen av personcentrerad vård i sitt arbete anpassades för audionomer som arbetar med hörselrehabilitering. En digital version av enkäten tillsammans med demografiska frågor om respondenten publicerades på två Facebookgrupper för audionomer. Ett index baserat på skattningen av påståendena i enkätverktyget togs fram. Svaren på enkäten redovisades deskriptivt och analyserades statistiskt.

Resultat: Sammanlagt inkluderades 96 audionomer, varav 80 procent ($n=77$) var kvinnor och 19 procent ($n=18$) var män. Audionomernas medelålder var 40 år. Majoriteten, 76 procent ($n=73$), av audionomerna arbetade i en region. Resultatet visade att audionomerna i genomsnitt skattade sig högt avseende personcentrerad vård, ett medelvärde på 53 poäng (med en skala på 13–65 poäng). Enligt statistisk analys av enkätsvaren bidrog yrkesfarenhet (år), arbetsområden och arbetsplats till signifikant högre skattning av personcentrerad vård. Kön, ålder och utbildningsnivå påverkade inte skattningsgraden av personcentrerad vård. Resultaten visade vidare att det finns stora skillnader huruvida audionomer kommer i kontakt med ICF i arbetet med hörselrehabilitering, 28 procent ($n=27$) tar helt avstånd från påståendet medan 24 procent ($n=23$) instämmer helt.

Slutsats: Audionomer som arbetar med hörselrehabilitering skattar graden av personcentrerad vård högt enligt undersökningens index. Däremot verkar det finnas bristande kontakt med ICF i arbetet med hörselrehabilitering. För att bekräfta den höga skattningen av personcentrerad vård krävs ytterligare studier, eftersom studiens resultat baseras på självskattning.

Nyckelord: audionomer, hörselnedsättning, hörselrehabilitering, ICF, mP-CAT, P-CAT, personcentrerad vård

Abstract

Background: Hearing loss means difficulties participating in conversations and thus affects most aspects of life. WHO's International Classification of Functioning, Disability, and Health (ICF) is based on a bio-psycho-social perspective of the patient. Audiological rehabilitation based on the ICF encourages person-centered care and increases patient benefit. **Aim:** To investigate the extent to which audiologists in audiological rehabilitation use person-centred care. **Method:** An internationally established survey tool for healthcare professionals that estimates the degree of person-centered care in their work was adapted for audiologists who work within audiology rehabilitation. A digital version of the survey along with demographic questions about the respondent was posted on two Facebook groups for audiologists. Based on the estimates of the statements in the survey tool, an index was created. The survey responses were then summarized and analyzed statistically. **Results:** A total of 96 audiologists were included, of which 80 percent ($n=77$) were women and 19 percent ($n=18$) were men. The average age of the audiologists was 40 years old. The majority, 76 percent ($n=73$) of the audiologists, worked within public regional health care. The result showed that the audiologists on average estimated themselves to work highly as working with person-centered care, with a mean value of 53 points (with a scale of 13-65 points). The survey responses showed that factors like professional experience (years), work settings, and workplaces all significantly increased estimates of person-centered care. The degree of estimation of person-centered care was unaffected by gender, age, or education level. The results also demonstrated that there were substantial differences between audiologists who are exposed to ICF in their work within audiology rehabilitation and those who are not, 28 percent ($n=27$) completely disagree with the statement while 24 percent ($n=23$) completely agree.

Conclusions: Audiologists working in audiology rehabilitation rate the degree of person-centered care highly according to the survey's index. However, there seems to be a lack of contact with ICF at work with audiology rehabilitation. Since the essay results are bases on self-report, further research is needed to confirm that person-centered care is highly rated.

Keywords: audiologist, hearing loss, audiology rehabilitation, ICF, mP-CAT, P-CAT, person-centered care